

Jadwiga Andrzejewska (1915–1977)

Aktorka teatralna, filmowa, telewizyjna i radiowa. Zadebiutowała w 1932 roku, zaangażowana przez Karola Adwentowicza, dyrektora Teatru Kameralnego w Warszawie, w roli Manueli (*Dziewczęta w mundurkach*, w reż. Z. Modrzewskiej). Jej rola spotkała się wówczas z bardzo pozytywnym przyjęciem, zyskując przychylną opinię krytyki. A. Słomiński pisał wówczas: „(...) *Osobne słowa uznania i podziwu należą się młodziutkiej Jadzi Andrzejewskiej. Jest to prawdziwa rewelacja, aktorka jakiej od dawna nie widziała scena polska. Nie można tu mówić o udanym debiucie ani o obiecującej przyszłości, bo to, co pokazała Andrzejewska, jest już osiągnięciem artystycznym na wielką miarę. Wdzięk, liryzm i siła dramatyczna tej piętnastoletniej dziewczynki porwała widownię (...)*”. Po tym sukcesie pozostała w Warszawie. W następnych latach nie była związana na stałe z żadną sceną. Pojawiała się natomiast przede wszystkim w filmach oraz w teatrach rewiowych i kabaretach. Na wielkim ekranie zadebiutowała w 1933 roku jako kwiaciarka w *Dziejach grzechu*, później grała m.in. Hannę w *Wyroku życia* Juliusza Gardana, Adę w *Ada to nie wypada* Konrada Toma, Frankę w *Dziewczętach z Nowolipiek* Józefa Lejtesa czy Stasię w filmie *Moi rodzice rozwodzą się* Mieczysława Krawicza. Jak napisała niegdyś o aktorce Stefania Grodzieńska „(...) *należała do aktorów, którzy rodzą się z wszystkimi umiejętnościami, z techniką, gestem i z gotową indywidualnością (...)*”. W 1939 roku, w wielu zaledwie 24 lat, miała na swoim koncie kilka poważnych i docenionych przez krytyków ról teatralnych. Przełomem w jej karierze była duża rola Validy Vransy w *Baba-dziwo*, (1968). W. Karczewska napisała: „(...) *zagrała ją z „wielkim, żywiołowym talentem”, „odśloniła swój pazur aktorski, swoje spontaniczne aktorstwo, które pozwoliło jej, dzięki jakiemuś szóstemu zmysłowi, pokonać wszystkie trudności tej skomplikowanej roli bez jednego błędu i fałszu i pokazać bardzo szeroką skalę możliwości aktorskich (...)*”. Z podobnie pozytywnym odbiorem spotkała się jej kreacja Matki Courage w *Matka Courage i jej dzieci*, (1973), w inscenizacji i reżyserii Jerzego Hoffmanna.

Kochana przez wszystkich łódzian „Jadzia” była najmłodszą z jedenaściorga dzieci Józefa Andrzejewskiego i Katarzyny z Ludwickich, pracowników łódzkiego Teatru Miejskiego. Urodziła się w Łodzi 30 marca 1915 r. Od najmłodszych lat statystowała w rolach dziecięcych w teatrach łódzkich. Po ukończeniu szkoły powszechnej, pracowała jako ekspedientka w firmie *Leon Tyber – materiały piśmienne*. Do rodzinnego miasta powróciła dopiero po wojnie, występując na scenach łódzkich teatrów. Od sezonu 1947/48 pojawiała się w Teatrze Syrena. W kolejnym okresie 1952/53 i 1953/54 grała w Teatrze Jaracza, a od 1958 do końca kolejnego sezonu 1965/66 można była ją oglądać w Teatrze 715. Następnie od sezonu 1966/67 do końca życia była aktorką Teatru Powszechnego. To właśnie na jego deskach odnosiła największe sukcesy wcielając się w takie role jak: Matki Pana Młodego w *Rzeczy listopadowej*, (1968), Dozorczyńni w *Boso, ale w ostrogach*, (1969), Kate Keller we *Wszystkich moich synach*, (1970), Babci w *Kotce na rozpalonym, blaszanym dachu*, (1972), Dulskiej *Moralność pani Dulskiej*, (1975).

W wywiadzie udzielonym „Dziennikowi Łódzkiemu” w 1973 roku, wypowiadając się o Łodzi, stwierdziła: „(...) *Nie ma miasta bardziej mi bliskiego. Po wojennej tułaczce wróciłam do domu. Wychował mnie przecież teatr łódzki. Tutaj uczyłam się teatru, sztuki, poznawałam publiczność-ludzi mojego rodzinnego miasta (...)*”.

Zmarła w wieku 62 lat. Została pochowana na Cmentarzu Komunalnym na Dołach w Łodzi.

Jej córka Barbara Kaczmarska i Jan Machulski odsłoniли 16 października 1998 r. na ulicy Piotrkowskiej poświęconą jej gwiazdę w Alei Gwiazd. W listopadzie 2000 r. zaprezentowano fresk *Łódź w pigułce* na fasadzie kamienicy przy ul. Piotrkowskiej 71, autorstwa Krzysztofa Jaśkiewicza, na którym widnieje ponad 30 postaci związanych z historią Łodzi. Wśród nich znajduje się wizerunek Jadwigi Andrzejewskiej.

Personenblatt. — Karta meldunkowa do spisu ludności. 282

Zuname
Nazwisko

Andrzejewski

bei Frauen auch
der Geburtsname
u męzatek i na-
zwisko ojca

Vorname
Imię

Josef

Vorname des Vaters
Imię ojca

Wojciech

Stand oder Berufsstellung
Stan lub zawód

verh. Wächter

geboren am
Urodzony d.

1856 in Karasewie

Kreis
ziemi

p. Grodzki

Religion
Wyznanie

kath.

Staatsangehörigkeit
Przynależność państwowa

polaka

Ständiger Einwohner von
Stały mieszkaniec

Karasewa

Zugezogen am
Przybył w d.
von
z

Tag des
Um-
zuges
Dzień
prze-
pro-
wadzki

Wohnung
(Strasse oder Platz)

Mieszkanie
(ulica lub plac)

Haus-
Nr.
domu

Steuer-
bezirk
Dziel-
nica
podat-
kowa

Bemerkungen

Uwagi

Kiegele

63/1392 VII

Begleimiana

63

Familienglieder. — Członkowie rodziny.

Lfd. Nr.	Zu- und Vorname (bei Frauen auch der Geburtsname) und Stand Nazwisko i imię (u męzatek i nazwisko ojca) i stan	Geburts- Tag Mon. Jahr Urodzony dnia mies. r.	Geburtsort und Kreis Miejsce urodzenia	Rel. Wyzn.
1.	Katarina geb. Ludwig	1876	Karasew Grodzki	kath.
2.	Alma - Anna	1899	Karasew	"
3.	Solam led. Arbeit	1896	Karasew Grodzki	"
4.	Barimierz	1902	Grodzki	"
5.	Helena	1910	"	"
6.	Stanisław	1912	"	"
7.	Jadwiga	1914	"	"

st. F 1915 Grodzki

1

WYKAZ RÓL TEATRALNYCH, FILMOWYCH
KABARETOWYCH I TELEWIZYJNYCH
J a d w i g i A N D R Z E J E W S K I E J.

OKRES PRZEDWOJENNY /1926-1939/

I TEATR MIEJSKI W ŁODZI /1926-1932/

statystka

II KABARET "JAR" przy Kilińskiego 127 w Łodzi

III TEATR KAMERALNY

- 1/ 1932 Christin Winsde: "Dziewczęta w mundurkach",
reż. Zofia Modrzewska
debiut teatralny - MANUELA
recenzje: Wiadomości Literackie 1932 nr 5, s.1 /fot./

- 2/ 1938 Gabriela Zapolska: ŻABUSIA

- 3/ 28.I.1936 László Fodor : MATURA
Katarzyna Wagner
recenzje: B.Korzeniewski PION 1936, nr 6, s.7

IV TEATR NARODOWY

- 1/ KEAN

- 2/ PISTOL /rola chłopięca/
Andrejew

- 3/ X.1933 Hjalmar Bergman : TESTAMENT JAŚNIE PANA
reż. Zbigniew Ziemiński, scen. Karol Frycz
CÓRKA
recenzja: Wiadomości Literackie 1933 nr 41

V. TEATR LETNI

VI TEATR POLSKI 1933/34

- 1/ 28.III.1934 Fiodor Dostojewski: ZERODNIA I KARA,
ins.i reż. Leon Schiller, dek. Władysław Daszewski
SONIA
recenzje: Wiadomości Literackie 1934 nr 15

ROLE FILMOWE

I. PRZED WOJNA,

1. 1932 DZIEJE GRZECU reż. Henryk Szaro
debiut filmowy KWIACIARKA.
2. 1933 WYROK ŻYCIA reż. Juliusz Gardan
MAŁA
3. 1935 WACUŚ reż. Michał Waszyński
4. 1936 ADA, TO NIE WYPADA reż. Konrad Tom
ADA
5. 1936 PAPA SIĘ ŻENI reż. Michał Waszyński
6. 1937 DZIEWCZETA Z NOWOLIPEK reż. J. Lejtes
FRANKA
7. 1938 MOI RODZICE ROZWODZA SIĘ reż. M. Krawiec
STASIA
8. 1938 STRACHY reż. Eugeniusz Cękalski
BALETNICA LINKA KŁOSKOWNA
9. 1939 ZAPOMNIANA MELODIA reż. K. Tom i J. Pethke
10. 1938 KOBIETY NAD PRZEPASCIA reż. M. Waszyński i E. Chaberski
11. DOROŻKARZ NR. 13 reż. Marian Czauski
12. WIERNA RZĘKA
13. DOKTOR MUREK
14. 30 KARATÓW SZCZĘŚCIA
15. PARADA WARSZAWY

II. ROLE FILMOWE W OKRESIE WOJNY

1. WOJENNY ALBUM FILMOWY /nr 9 z 1942 r./
nowela filmowa DZIELNICA NR. 14 /film radziecki/
2. DROGA POWROTNA /kręcony we Włoszech/

Wykaz ról filmowych Jadwigi Andrzejewskiej z lat 1932–1939 i II wojny światowej.

PAŃSTWOWY TEATR POLSKI W WARSZAWIE
PAŃSTWOWY TEATR POWSZECHNY W ŁODZI

POD PROTEKTORATEM MINISTRA KULTURY I SZTUKI STEFANA DYBOWSKIEGO
DNIA 28 LUTEGO 1950 R. W PAŃSTWOWYM TEATRZE POLSKIM W WARSZAWIE
DNIA 4 MARCA 1950 R. W PAŃSTWOWYM TEATRZE POWSZECHNYM W ŁODZI
ODBĘDZIE SIĘ

JUBILEUSZ 55-LECIA PRACY SCENICZNEJ

KAROLA ADWENTOWICZA

W SZTUCE LEONA KRUCZKOWSKIEGO

NIEMCY

GRAJĄ:

IRENA EICHLERÓWNA, HENRYK BOROWSKI (GOŚCINNIE)
KAROL ADWENTOWICZ, JADWIGA ANDRZEJEWSKA, OLGA BIELSKA, IRENA GRYWIŃSKA
ALDONA JASIŃSKA, CELENA KLIMCZAKÓWNA, TADEUSZ ANDRZEJEWSKI, HENRYK FRĄCZEK, ANTONI FUZAKOWSKI
ZBIGNIEW JABŁOŃSKI, OLGIERD JACEWICZ, WACŁAW NOWAKOWSKI, MIECZYŚLAW PIOTROWSKI
ARKADIUSZ POŁOŃSKI, EUGENIUSZ STAWOWSKI, WACŁAW ŚCIBOR, LEOPOLD ZBUCKI

REŻYSERIA: IRENA GRYWIŃSKA
ASYSTENT: ZYGMUNT URBAŃSKI

DEKORACJE: ZOFIA WĘGIERKOWA
WSPÓŁPRACA DRAM.: JULIUSZ SALONI

POCZĄTEK PRZEDSTAWIENIA W PAŃSTWOWYM TEATRZE POLSKIM W WARSZAWIE GODZ. 19.00
W PAŃSTWOWYM TEATRZE POWSZECHNYM W ŁODZI GODZ. 19.15

Afisz Państwowego Teatru Powszechnego w Łodzi informujący o przedstawieniu *Niemcy* wg Leona Kruczkowskiego, z udziałem Jadwigi Andrzejewskiej, 1950 r.

SEZON 1966/67

PAŃSTWOWY
TEATR POWSZECHNY
ŁÓDŹ, UL. OBRONCÓW STALINGRADU NR 21, TEL. 350-36

DYREKTOR I KIEROWNIK ARTYSTYCZNY
ROMAN SYKAŁA

WICEDYREKTOR
MICHAŁ TOMSKI

Michał Bałucki

KLUB KAWALERÓW

Komedia w trzech aktach

O s o b y:

Jadwiga Andrzejewska, Barbara Dzido-Lelińska, Maria Górecka, Teresa Kałuda, Alicja Knast, Irena Malkiewicz, Halina Pawłowicz, Barbara Połomska, Jadwiga Siennicka, Alicja Sobieraj, Aleksander Fogiel, Zbigniew Geiger, Janusz Kubicki, Henryk Kurowski, Zbigniew Niewczas, Marian Nowicki, Włodzimierz Skoczylas, Michał Szewczyk, Mirosław Szonert, Lucjan Wiernek, Ryszard Żuchowski.

R e ż y s e r i a:

JERZY WRÓBLEWSKI

S c e n o g r a f i a:

JAN MARCIN SZANCER

M u z y k a:

BOGDAN PAWŁOWSKI

Asystent reżysera:

Krystyna Feldman

Kierownik Literacki:

Kazimierz A. Lewkowski

Przedstawienia rozpoczynają się punktualnie o oznaczonej godzinie. Kasa teatru czynna od godz. 10–13 i od 16–19. Przedsprzedaż biletów w kasie teatru, tel. 350-36, Biuro Organizacji Widowni przyjmuje zamówienia na bilety ulgowe w godz. 9–16, tel. 350-36 (na miesiąc wcześniej).

Afisz Państwowego Teatru Powszechnego w Łodzi informujący o przedstawieniu *Klub kawalerów* Michała Bałuckiego, z udziałem Jadwigi Andrzejewskiej, 1967 r.

Zdjęcie z przedstawienia Teatru Powszechnego w Łodzi *Klub kawalerów* Michała Bałuckiego, z udziałem Jadwigi Andrzejewskiej, 1967 r.

Państwowy
TEATR POWSZECHNY

w Łodzi

Igor Sikirycki i Roman Sykała

**TURNIEJ
Z
CZARODZIEJEM**

bajka w trzech aktach

Teksty Piosenek: **Igor Sikirycki**

Ilustracja Muzyczna: **Bogdan Pawłowski**

Piosenki: **Krzysztof Mazur**

O s o b y :

Jadwiga Andrzejewska
Halina Billing
Krystyna Feldman
Romana Kamińska
Alicja Knast
Irena Malkiewicz
Jadwiga Siennicka
Alicja Sobieraj-Staszewska
Brunon Bukowski
Bogdan Kopciowski

Henryk Kurowski
Andrzej Łągwa
Janusz Mazanek
Wiesław Mirewicz
Czesław Przybyła
Bohdan Sobiesiak
Michał Szewczyk
Bogdan Wiśniewski
Marian Wojtczak
Ryszard Żuchowski
Antoni Żukowski

Reżyseria:
JANUSZ MAZANEK

Asystent reżysera:
Alicja Sobieraj-Staszewska

Scenografia:
ANTONI BYSTRON

Układ tańców:
Halina Pawłowicz

Dyrektor i Kier. Art.:

**R O M A N
S Y K A Ł A**

Wicedyrektor:

**HENRYK RYSZARD
ŻUCHOWSKI**

Kierownik Literacki:

**KAZIMIERZ A.
LEWKOWSKI**

Kierownik Muzyczny:

**B O G D A N
PAWŁOWSKI**

Przedstawienia rozpoczynają się o oznaczonej godzinie. Kasa Teatru czynna od godz. 10—15 i od 16—19. Przedprzedaż biletów w kasie teatru, tel. 350-36

Afisz z przedstawienia Państwowego Teatru Powszechnego w Łodzi *Turniej z czarodziejem* Igora Sikiryckiego i Romana Sykały, 1968 r.

Zdjęcie z przedstawienia Państwowego Teatru Powszechnego w Łodzi *Turniej z czarodziejem* Igora Sikiryckiego i Romana Sykały, 1968 r.

207 PREMIERA

207 PREMIERA

Państwowy
TEATR POWSZECHNY
w Łodzi

Gabriela Zapolska

Moralność
pani Dulskiej

OBSADA

**JADWIGA ANDRZEJEWSKA, WIESŁAWA
GROCHOWSKA, ALICJA KNAST, TERESA
MAKARSKA, HALINA PAWŁOWICZ,
MAŁGORZATA ROGACKA-WIŚNIEWSKA,
OLGA SITARSKA, ANDRZEJ ŁĄGWA,
JERZY STASZEWSKI**

R e ż y s e r i a

RYSZARD SOBOLEWSKI

S c e n o g r a f i a

IWONA ZABOROWSKA

Opracowanie muzyczne

BOGDAN PAWŁOWSKI

Dyrektor i Kier. Art.

**RYSZARD
SOBOLEWSKI**

Zastępca Dyrektora

**BOGDAN
KOPCIEWSKI**

Konsultant Programowy

**IRENA
BOLTUĆ**

Sekretarz Literacki

**EWA MARIA
PANKIEWICZ**

Kierownik Muzyczny

**BOGDAN
PAWŁOWSKI**

Biuro Organizacji Widowni
Łódź, ul. Obrońców Stalin-
gradu 21, tel. 350-36, przy-
muje zamówienia na bilety
do Teatru (na miesiąc wcze-
śniej) w godz. od 10-16.

Kasa Teatru czynna cały ty-
dzień w godz. od 10 do 13
i od 16 do rozpoczęcia przed-
stawienia (z wyjątkiem po-
niedziałków) — tel. 350-36.

Studenci i uczniowie szkół
średnich mogą nabywać bi-
lety ulgowe za okazaniem
legitymacji.

Afisz z przedstawienia Państwowego Teatru Powszechnego w Łodzi *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej, 1975 r.

GABRIELA ZAPOLSKA

Moralność pani Dulskiej

O B S A D A

Pani Dulska	JADWIGA ANDRZEJEWSKA
Pan Dulski	JERZY STASZEWSKI
Hesia	TERESA MAKARSKA
Mela	MALGORZATA ROGACKA-WISNIEWSKA
Zbyszko	ANDRZEJ ŁĄGWA
Hanka	OLGA SITARSKA
Juliasiewiczowa	HALINA PAWŁOWICZ
Sąsiadka	WIESŁAWA GROCHOWSKA
Tadrachowa	ALICJA KNAST

reżyseria

RYSZARD SOBOLEWSKI

scenografia

IWONA ZABOROWSKA

inspicjent

KRZYSZTOF KAMIŃSKI

opracowanie muzyczne

BOGDAN PAWŁOWSKI

sufler

IRENA BARYŁA

Afisz Państwowego Teatru Powszechnego w Łodzi *Moralność pani Dulskiej* wg Gabrieli Zapolskiej, 1975 r.

Zdjęcie z przedstawienia Państwowego Teatru Powszechnego w Łodzi *Moralność pani Dulskiej* wg Gabrieli Zapolskiej, 1975 r.